

9. REGISTRÁCIA A UKLADANIE LISTÍN DO ZBIERKY LISTÍN PODĽA ZÁKONA O OBCHODNOM REGISTRÍ

9.1 Registrácia

9.1.1 Základná charakteristika registrácie

Registrácia podľa zákona o obchodnom registri predstavuje v praxi najčastejší, aj keď nie jediný možný postup registrového súdu,⁹² na základe ktorého dochádza k zápisu, k zmene alebo k výmazu údajov v obchodnom registri.

Registrácii na základe § 5 ods. 1 ZOR v **zásade** predchádza podanie **návrhu na zápis údajov do obchodného registra**, resp. **návrhu na zápis zmeny zapísaných údajov** alebo **návrhu na výmaz zapísaných údajov** (ďalej len „návrh na zápis“) v **listinnej** alebo **elektronickej** podobe. Návrh musí byť podaný na **príslušnom súde oprávnenou osobou** v zákonom predpísanej **forme** a musí spĺňať zákonom ustanovené **obsahové náležitosti**. V prípade elektronického návrhu môže byť tento podaný aj prostredníctvom **jednotného kontaktného miesta**.

V **osobitných prípadoch** upravených v § 8a až 8c ZOR môže súd v rámci registrácie vykonať zápis aj *ex offo*.

Registrácia **na základe návrhu na zápis** bola na základe § 4 ods. 3⁹³ zákona o súdnych úradníkoch daná do kompetencie **vyšších súdnych úradníkov**. Vyšší súdny úradník je povinný pri zápise údajov, ako aj pri odmietnutí zápisu údajov do obchodného registra dodržať **zákonné lehoty**, pričom tak vykonanie zápisu, ako aj odmietnutie vykonania zápisu **nemá formu súdneho rozhodnutia (uznesenia)**, ale **osobitného súdneho úkonu**, ktorý má podobu buď vykonania zápisu, alebo odmietnutia vykonania zápisu. Charakteristickým znakom registrácie v kompetencii vyššieho súdneho úradníka je v neposlednom rade skutočnosť, že ide o **formalistický postup**, ktorý zo strany vyššieho súdneho úradníka podlieha len **obmedzenej materiálnej kontrole**. **Zodpovednosť za obsahovú stránku návrhu na zápis, ako aj jeho príloh** bola v určitých prípadoch, predovšetkým u akciovej spoločnosti alebo pri procesoch zlúčenia, splynutia a rozde-

⁹² K iným možnostiam pozri mimosporové konania vo veciach obchodného registra podľa § 278 až 303 CMP.

⁹³ Predmetné ustanovenie znie: „Vyšší súdny úradník vykonáva zápis údajov do obchodného registra, zápis ich zmeny alebo nevyhovie návrhu na zápis do obchodného registra podľa osobitného zákona.“

lenia obchodných spoločností, prenesená na **notárov**.⁹⁴ **V ostatných prípadoch bola zodpovednosť za obsahovú stránku návrhu a príloh prenesená na fyzické osoby zapísané, resp. zapisované do obchodného registra alebo na fyzické osoby oprávnené konať v mene zapísanej právnickej osoby, resp. oprávnené podať návrh na prvozapis právnickej osoby.**⁹⁵

Registrácia podľa zákona o obchodnom registri predstavuje postup, ktorý **nemá povahu civilného konania** (predtým občianskeho súdneho konania⁹⁶).⁹⁷ Tento fakt odráža aj skutočnosť, že na registráciu sa v zásade neaplikujú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ustanovenia Civilného mimosporového poriadku ani ustanovenia Správneho súdneho poriadku, s výnimkou § 102 CSP⁹⁸ ohľadom postupu pri uložení pokuty a ustanovení Civilného mimosporového poriadku o doručovaní, okrem § 47 CMP. Táto skutočnosť vyplýva z § 13 ods. 1 a nasl. ZOR:

„(1) *Na registráciu údajov v obchodnom registri a ukladanie listín do zbierky listín sa vzťahuje osobitný zákon,¹⁶⁾ ak tak ustanovuje tento zákon.*

(2) *Ustanovenia osobitného predpisu¹⁶⁾ sa primerane použijú na doručovanie podľa tohto zákona okrem ustanovenia § 47.“*

V poznámke pod čiarou č. 16 je ako osobitný zákon, ktorý sa uplatňuje len vo výslovne ustanovených prípadoch, uvedený iba Civilný mimosporový poriadok. Pred účinnosťou nových procesných kódexov, t. j. pred 01. 07. 2016, bol v príslušnom odkaze poznámky pod čiarou uvedený Občiansky súdny poriadok, ktorý upravoval práve tak sporové, ako aj mimosporové občianske súdne konanie a takisto aj správne súdne konanie. Keďže sa však právna povaha registrácie podľa zákona o obchodnom registri ani po 01. 07. 2016 nezmenila, možno aj naďalej vychádzať z toho, že sa na ňu okrem uvedených výnimiek **nevzťahujú ustanovenia**

⁹⁴ Porovnaj BLAHA, M. In PATAKYOVÁ, M. a kol. *Obchodný zákonník. Komentár*. 5. vyd. Bratislava : C. H. Beck, 2016, s. 121; DUBOVÁ, I. Nová úprava obchodného registra. In *Právny obzor*. 2004, č. 4, s. 300 a nasl.; DUBOVÁ, I. Nová právna úprava obchodného registra. In *Ars Notaria*. 2004, č. 1, s. 27 a nasl.

⁹⁵ DUBOVÁ, I. Nová úprava obchodného registra. In *Právny obzor*. 2004, č. 4, s. 300; DUBOVÁ, I. Nová právna úprava obchodného registra. In *Ars Notaria*. 2004, č. 1, s. 30.

⁹⁶ Ustanovenie § 352a OSP výslovne zaraďovalo zápis údajov do obchodného registra, zmenu zapísaných údajov, výmaz zapísaných údajov a ukladanie listiny do zbierky listín vykonávaných súdom podľa zákona o obchodnom registri medzi inú činnosť súdu v zmysle siedmej časti Občianskeho súdneho poriadku.

⁹⁷ PATAKYOVÁ, M. In ŽITŇANSKÁ, L., OVEČKOVÁ, O. a kol. *Obchodné právo. Obchodné spoločnosti*. 2. vyd. Bratislava : JURIS LIBRI, 2013, s. 93 a nasl.

⁹⁸ Pozri § 11 ods. 3 ZOR.

ani jedného z uvedených troch nových kódexov, a to napriek tomu, že v danej súvislosti je *de lege lata* výslovne uvedený len Civilný mimosporový poriadok.⁹⁹

Z uvedeného zároveň vyplýva, že na registráciu sa **neuplatňujú** osobitné inštitúty civilného konania, akými sú napríklad zmena návrhu na začatie konania, späťvzatie návrhu na zápis, dopĺňanie návrhu,¹⁰⁰ neodkladné opatrenia,¹⁰¹ prerušenie konania,¹⁰² prekážka začatého konania alebo prekážka rozhodnutej veci (*res iudicata*).¹⁰³

Zároveň však považujeme za nutné uviesť, že tento osobitný charakter registrácie nie je v judikatúre Najvyššieho súdu SR ani v právnej obci prijímaný jednoznačne, keďže sa možno stretnúť aj s opačnými názormi, predovšetkým ohľadom možného „prerušenia“ registrácie v prípade, keď sa zapisuje údaj, ktorý má svoj právny základ v uznesení valného zhromaždenia, ktoré bolo následne napadnuté návrhom na určenie neplatnosti.¹⁰⁴ Takýto postup by však

⁹⁹ K pôvodnej právnej úprave účinnej od 01. 04. 2004 porovnaj DUBOVÁ, I. Nová úprava obchodného registra. In *Právny obzor*. 2004, č. 4, s. 296 a nasl.; DUBOVÁ, I. Nová právna úprava obchodného registra. In *Ars Notaria*. 2004, č. 1, s. 27.

¹⁰⁰ Porovnaj DUBOVÁ, I. Nová úprava obchodného registra. In *Právny obzor*. 2004, č. 4, s. 296; DUBOVÁ, I. Nová právna úprava obchodného registra. In *Ars Notaria*. 2004, č. 1, s. 26.

¹⁰¹ NS SR, sp. zn. 2 Obo 96/02; NS SR, sp. zn. 1 Obo 240/98. Obe rozhodnutia pochádzajú z obdobia, kedy o návrhu na zápis rozhodoval registrový súd v rámci mimosporového konania uznesením, preto sa tam uvedené argumenty, podľa nášho názoru, o to viac uplatnia pri registrácii podľa zákona o obchodnom registri. V súvislosti s právnou úpravou zákona o obchodnom registri porovnaj Krajský súd Bratislava, sp. zn. 8 Cob 109/2014.

¹⁰² V súvislosti s podaním návrhu na určenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia spoločnosti s ručením obmedzeným porovnaj BLAHA, M. In PATAKYOVÁ, M. a kol. *Obchodný zákonník. Komentár*. 5. vyd. Bratislava : C. H. Beck, 2016, s. 571 a nasl., v súvislosti s podaním návrhu na určenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia, ktorým sa rozhodlo o splnutí a zlúčení akciových spoločností, pozri PATAKYOVÁ, M., MAŠUROVÁ, A. In PATAKYOVÁ, M. a kol. *Obchodný zákonník : komentár*. 5. vyd. Bratislava : C. H. Beck, 2016, s. 875.

¹⁰³ VALOVÁ, K. Obchodný register *de lege ferenda*. In *Justičná revue*. 2018, č. 11, s. 1205.

¹⁰⁴ V rozsudku NS SR, sp. zn. 6 M Obdo 2/2006, Najvyšší súd SR na jednej strane pripustil, že „...nie je povinnosťou registrového súdu... zisťovať, či pri zvolaní valného zhromaždenia, jeho priebehu a pri prijímaní uznesenia boli dodržané zákonné podmienky určené Obchodným zákonníkom, resp. podmienky určené v spoločenskej zmluve, prípadne v stanovách obchodnej spoločnosti.“ Zároveň však dodáva: „Len ak by v posudzovanom čase súdu bolo známe, že akcionár (spoločník) sa domáha práva podľa § 131 ods. 1 v spojení s § 183 Obchodného zákonníka o určenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia, tak registrový súd by vykonal zápis až po právoplatnom rozhodnutí o veci všeobecným súdom.“ Na predmetné rozhodnutie NS SR sa odvoláva aj ČORBA, J. In ČERNÁ, S. *Obchodní korporace a ochrana slabší strany*. Praha : Wolters Kluwer, 2017, s. 63.

bol, podľa nášho názoru, v rozpore so zákonom o obchodnom registri, ktorý predstavuje *lex specialis* k procesnoprávnym kódexom, a predovšetkým v rozpore s celkovým charakterom registrácie ako takej, ako aj s jedným z hlavných účelov právnej úpravy zákona o obchodnom registri.¹⁰⁵ Okrem toho vyšší súdny úradník, ktorému bol pridelený návrh na zápis na vybavenie, sa nemá ako z oficiálnych zdrojov dozvedieť, že bola podaná žaloba na určenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia. Aktuálna právna úprava totiž neukladá žiadnemu subjektu pôsobiacemu na príslušnom súde (či už sudcovi, alebo zamestnancom kancelárie, kam bude predmetný návrh primárne doručený) povinnosť vyššieho súdneho úradníka o tejto skutočnosti informovať.

Tu však treba poukázať na to, že zákonodarca sám nebol po účinnosti zákona o obchodnom registri v súvislosti s **právnou terminológiou týkajúcou sa registrácie** konzekventný, keď v prechodnom ustanovení § 15c ZOR k úpravám účinným od 01. 01. 2009 výslovne upravil nasledovné:

„(1) **Súd odmietne vykonať zápis podľa tohto zákona, ak navrhovateľ najneskôr pri podaní návrhu na zápis zmeny nepodá aj náležitý návrh na zápis premeny menovitej hodnoty základného imania a menovitej hodnoty vkladov do základného imania zo slovenskej meny na eurá.** (= § 12 ods. 6 zákona č. 659/2007 Z. z.)

(2) **Ak sa má konanie o návrhu na zápis údajov vyjadrených v slovenskej mene pre-rušiť podľa osobitného predpisu** (= § 9 ods. 7 zákona č. 659/2007 Z. z.), súd bezodkladne zašle navrhovateľovi výzvu na zmenu alebo doplnenie návrhu, v ktorej určí 30-dňovú lehotu na vykonanie zmeny alebo doplnenie návrhu. Ak súdu nedôjde v určenej lehote zmenený alebo doplnený návrh na zápis, súd pokračuje v konaní

¹⁰⁵ Porovnaj dôvodovú správu k zákonu č. 530/2003 Z. z., osobitná časť, čl. I., k § 13: „Vzhľadom na zmenu charakteru celého konania – t. j. vzhľadom na to, že sa registrácia a ukladanie listín do zbierky listín v zmysle navrhovanej právnej úpravy považuje za inú činnosť súdu podľa siedmej časti Občianskeho súdneho poriadku, zákon o obchodnom registri vylučuje subsidiárne použitie ustanovení prvej až štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku upravujúcich postup súdu a účastníkov pri prejednávaní a rozhodovaní sporov a iných právnych vecí (tzn. právnu úpravu sporového a nesporného konania). Z uvedeného súčasne vyplýva aj to, že v prípade registrácie nebude možné uplatňovať tradičné procesné inštitúty občianskeho súdneho konania, akými sú napríklad zmena návrhu na začatie konania, pristúpenie účastníka, dokazovanie atď., a to z toho dôvodu, že ich uplatňovanie pri registrácii, ktorá predstavuje špecifický úkon súdu, nie je ničím odôvodnené a bolo by dokonca v rozpore s cieľom, ktorý sa navrhovaná právna úprava ako celok snaží dosiahnuť – t. j. zjednodušenie, spružnenie a zrýchlenie celého postupu.“ Porovnaj ďalej dôvodovú správu k zákonu č. 24/2007 Z. z., osobitná časť, čl. II: „Potreba novelizácie Občianskeho súdneho poriadku v spojitosti s elektronizáciou registrového konania súvisí so skutočnosťou, že **registrové konanie sa zo svojej prvej fázy, fázy registrácie, ktorá beží plne mimo procesného postupu podľa Občianskeho súdneho poriadku, môže v prípade podania opravných prostriedkov proti odmietnutiu vykonania zápisu alebo pri iniciácii tzv. zhodového konania preniesť aj do režimu upraveného týmto procesným predpisom.**“

a do piatich pracovných dní **odmietne návrh na zápis**; o tomto následku musí byť navrhovateľ vo výzve poučený.

(3) Ak po začatí **konania** o návrhu na zápis premeny menovitej hodnoty základného imania a menovitej hodnoty vkladov do základného imania zo slovenskej meny na eurá dôjde súdu návrh na zápis inej zmeny, lehota na vybavenie návrhu na zápis inej zmeny podľa § 8 začína plynúť dňom právoplatného skončenia konania o návrhu na zápis premeny menovitej hodnoty základného imania a menovitej hodnoty vkladov do základného imania zo slovenskej meny na eurá. Ak dôjde súdu návrh na zápis zmeny, v ktorom bude zároveň navrhovaný zápis premeny menovitej hodnoty základného imania a menovitej hodnoty vkladov do základného imania, registrový súd vykoná zápis zmeny spolu so zápisom premeny menovitej hodnoty základného imania a menovitej hodnoty vkladov do základného imania v lehote 30 dní od podania návrhu na zápis zmeny.“

Predmetné prechodné ustanovenie súvisí s účinnosťou zákona č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike, ktorý odo dňa zavedenia meny euro v Slovenskej republike upravuje v § 9 ods. 7 postup registrových súdov v súvislosti s návrhmi ohľadom zápisov údajov vyjadrených v slovenskej mene podanými predloženými, kedy bola v Slovenskej republike zavedená mena euro, nasledovným spôsobom:

„Do obchodného registra ani do iných úradných registrov alebo úradných evidencií nemožno odo dňa zavedenia eura vykonávať zápisy údajov vyjadrených v slovenskej mene; tým nie sú dotknuté zápisy údajov o premene majetkových hodnôt zo slovenskej meny na eurá. Konanie o návrhoch na vykonanie zápisu údajov vyjadrených v slovenskej mene, ktoré sa začalo a neskončilo predložením zavedenia eura, sa preruší so zaslaním výzvy navrhovateľovi na zmenu alebo doplnenie podaného návrhu tak, aby navrhovaný zápis údajov bol vyjadrený v eurách.“

Ustanovenie § 9 ods. 7 zákona č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike, ako aj súvisiace prechodné ustanovenie – § 15c ZOR – obsahujú niekoľko nesprávnych pojmov, ktoré nezodpovedajú právnej úprave zákona o obchodnom registri. V prvom rade registrácia na základe návrhu v zmysle zákona o obchodnom registri je osobitný postup registrových súdov pri zápise údajov do obchodného registra, zápise zmeny zapísaných údajov a výmaze zapísaných údajov, ktorý je v kompetencii vyšších súdnych úradníkov, a nie „konanie o návrhoch na vykonanie zápisu“. Z uvedeného dôvodu nemôže z právneho hľadiska dôjsť k „prerušeniu konania o návrhoch na vykonanie zápisu údajov vyjadrených v slovenskej mene, ktoré sa začalo a neskončilo predložením zavedenia eura“. Správne by mala byť v týchto situáciách ustanovená osobitná lehota na vykonanie zápisu, v rámci ktorej v zmysle § 15c ods. 2 prvá veta ZOR „...súd bezodkladne zašle navrhovateľovi výzvu na zmenu alebo doplnenie návrhu, v ktorej určí 30-dňovú lehotu na vykonanie zmeny alebo doplnenie návrhu“.

V rámci registrácie taktiež nedochádza k „pokračovaniu konania“ a k „odmietnutiu návrhu na zápis“, ak súdu nedôjde v určenej lehote zmenený alebo doplnený

návrh na zápis, ako je upravené v § 15c ods. 2 druhá veta ZOR. Správne by predmetné ustanovenie malo znieť v tom zmysle, že po uplynutí ustanovenej zákonnej lehoty registrový súd (t. j. príslušný vyšší súdny úradník) zápis na základe § 8 ods. 3 ZOR¹⁰⁶ nevykoná, pričom o tejto skutočnosti sa nevydáva súdne rozhodnutie v podobe odmietnutia návrhu na zápis, ale registrový súd iba upovedomí navrhovateľa oznámením o odmietnutí vykonania zápisu.

9.1.2 Príslušnosť súdov

Na **registráciu** sú na základe § 4 ods. 1 ZOR príslušné **registrové súdy**.¹⁰⁷ **Miestna príslušnosť** registrových súdov sa na základe § 4 ods. 2 ZKR riadi primárne podľa **obvodu**, v ktorom má osoba, **ktorá sa zapisuje do obchodného registra**, svoje **sídlo**. Ak osoba, ktorá sa zapisuje do obchodného registra, nemá sídlo, príslušný je registrový súd podľa **miesta podnikania**; ak nemá ani miesto podnikania, príslušný je registrový súd podľa miesta **bydliska** tejto osoby.¹⁰⁸

V prípade **odštepného závodu alebo inej organizačnej zložky podniku** podľa osobitného zákona je na registráciu príslušný registrový súd, v ktorého registri je podľa sídla, prípadne miesta podnikania alebo bydliska podnikateľ zapísaný.¹⁰⁹

Ak ide o **zahraničnú osobu**, riadi sa miestna príslušnosť registrového súdu podľa obvodu, v ktorom je umiestnený podnik zahraničnej osoby alebo jeho or-

¹⁰⁶ Porovnaj podkapitolu 9.1.8.2.

¹⁰⁷ Pozri kapitolu 4.

¹⁰⁸ Príslušnosť registrového súdu sa nemení ani vtedy, ak na základe § 68 ods. 6 písm. g) OBZ dôjde k zrušeniu právnickej osoby s likvidáciou z dôvodu, že právnická osoba nemá, resp. stratila k nehnuteľnosti alebo jej časti, ktorej adresa je ako jej sídlo zapísaná v obchodnom registri, vlastnícke právo alebo užívacie právo, ktoré užívanie nehnuteľnosti alebo jej časti ako sídla alebo miesta podnikania nevyklučuje, alebo súhlas vlastníka nehnuteľnosti alebo jej časti so zápisom nehnuteľnosti alebo jej časti ako sídla do obchodného registra v zmysle § 2 ods. 3 OBZ. V uvedenom prípade sa totiž na základe § 68 ods. 13 OBZ ako sídlo likvidovanej spoločnosti do obchodného registra zapisuje adresa bydliska alebo sídla likvidátora, prípadne adresa jeho kancelárie, ak ide o osobu zapísanú do zoznamu správcov vedeného podľa osobitného zákona.

¹⁰⁹ Ak je odštepny závod alebo iná organizačná zložka podniku umiestnená v obvode iného registrového súdu ako sídla, prípadne miesta podnikania alebo bydliska podnikateľa, oznámi registrový súd sídla, prípadne miesta podnikania alebo bydliska podnikateľa registrovému súdu, v ktorého obvode je umiestnený odštepny závod alebo iná organizačná zložka podniku, zápis údajov do obchodného registra, zápis zmeny zapísaných údajov alebo výmaz zapísaných údajov o odštepnom závode alebo inej organizačnej zložke podniku v obchodnom registri (§ 4 ods. 3 v spojení s § 10 ods. 9 ZOR).

ganizačná zložka, ak medzinárodná zmluva uverejnená v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, ktorou je Slovenská republika viazaná, neustanovuje inak.¹¹⁰

Ak súd, na ktorý bol podaný návrh na zápis, **nie je miestne príslušný**, podľa § 4 ods. 6 ZOR bez zbytočného odkladu **postúpi** návrh na zápis na miestne príslušný súd a upovedomí o tom navrhovateľa. Lehota na vykonanie zápisu v takomto prípade plynie odo dňa doručenia návrhu na zápis na miestne príslušný súd.

9.1.3 Navrhovateľ

Návrh na zápis údajov môže podľa § 5 ods. 1 ZOR podať **len zapísaná osoba** alebo **iná osoba oprávnená podľa osobitného zákona** (v danej súvislosti používa zákon o obchodnom registri legislatívnu skratku „navrhovateľ“). V oboch prípadoch môže navrhovateľ splnomocniť tretiu osobu na základe plnomocenstva, aby ho táto pri podaní návrhu na zápis zastupovala. V praxi je často diskutovaná otázka, či môže za zapísanú osobu podať návrh na zápis prokurista. Podľa nášho názoru je návrh na zápis podaný prokuristom v súlade so zákonnou úpravou, keďže prokúra predstavuje najširšiu formu zastúpenia podnikateľa, ktorého obsahom je vykonávanie všetkých úkonov spojených s prevádzkou podniku podnikateľa s výnimkou dispozitívneho negatívneho vymedzenia vykonaného v § 14 ods. 2 OBZ, ktoré sa týka scudzovania a zaťažovania nehnuteľností podnikateľa.¹¹¹ Rozsah prokúry nezahŕňa len príslušné právne úkony, ale aj im zodpovedajúce faktické konanie.¹¹² V danom kontexte k právnym úkonom pri prevádzke podniku patrí, podľa nášho názoru, v zásade aj podanie návrhu na zápis údajov do obchodného registra, pokiaľ výnimočne nejde o záležitosť, ktorá je svojou podstatou viazaná na osobu podnikateľa – za-

¹¹⁰ Pokiaľ je na území Slovenskej republiky zriadených niekoľko organizačných zložiek podniku jednej zahraničnej osoby, môžu byť listiny, ktoré sa podľa § 3 ods. 2 ZOR obligatórne ukladajú do zbierky listín, uložené v zbierke listín len jednej organizačnej zložky, a to podľa voľby zahraničnej osoby. V takom prípade musí byť v zbierke listín ostatných organizačných zložiek podniku zahraničnej osoby uvedený odkaz na registrový súd, ktorý vedie v zbierke listín predmetné listiny, spolu s číslom zápisu. (§ 4 ods. 4 a nasl. ZOR).

¹¹¹ PATAKYOVÁ, M. In PATAKYOVÁ, M. a kol. *Obchodný zákonník. Komentár*. 5. vyd. Bratislava : C. H. Beck, 2016, s. 64.

¹¹² Rovnako CSACH, K. In OVEČKOVÁ, O. a kol. *Obchodný zákonník. Veľký komentár. Zväzok I*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2017, s. 167.

písanú osobu, akou je napríklad podanie návrhu na zápis alebo výmaz samotného prokuristu¹¹³ v obchodnom registri.

Napriek tomu, že Obchodný zákonník definuje v § 27 ods. 2 ako zapísané osoby aj odštepne závody a iné organizačné zložky podnikov, ak tak ustanoví osobitný zákon, resp. aj podniky a organizačné zložky podnikov zahraničných osôb, návrh na zápis predmetných subjektov podávajú právnické, resp. fyzické osoby, ktoré budú majiteľmi daných podnikov či organizačných zložiek, resp. – v prípade prvozápisu príslušnej slovenskej právnickej osoby – osoby zo zákona oprávnené podať návrh na zápis tejto právnickej osoby.

Osoby oprávnené podať návrh na zápis podľa osobitného zákona sú upravené **predovšetkým** v **Obchodnom zákonníku**. Obchodný zákonník upravuje v prvom rade osoby, ktoré sú oprávnené podať návrh na prvozápis právnickej osoby:

- Návrh na zápis verejnej obchodnej spoločnosti do obchodného registra podávajú a podpisujú všetci spoločníci (§ 78 ods. 2 OBZ).
- Návrh na zápis komanditnej spoločnosti do obchodného registra podávajú a podpisujú všetci spoločníci (§ 96 OBZ).
- Návrh na zápis spoločnosti s ručením obmedzeným do obchodného registra podávajú a podpisujú všetci konatelia spoločnosti (§ 112 OBZ).
- Návrh na zápis akciovej spoločnosti a jednoduchej spoločnosti na akcie do obchodného registra podáva predstavenstvo a podpisujú ho všetci členovia predstavenstva (§ 175 ods. 2 OBZ).
- Návrh na zápis družstva je povinné podať predstavenstvo a podpisujú ho všetci členovia predstavenstva (§ 225 ods. 2 OBZ).

Okrem toho Obchodný zákonník osobitne upravuje navrhovateľa v nasledovných prípadoch:

- Návrh na zápis **likvidátora** do obchodného registra, prípadne výmaz doterajšieho likvidátora podáva **ustanovený likvidátor alebo likvidátori**. Ak likvidátora vymenuje súd, zapíše ho do obchodného registra bez návrhu (§ 72 ods. 8 OBZ).
- Návrh na zápis **prevzatia imania spoločnosti spoločníkom** do obchodného registra podáva **spoločník** (§ 88a ods. 6 prvá veta OBZ).

¹¹³ FEKETE, I. Rozsah prokúry a substitučné zastúpenie prokuristu. In *Justičná revue*. 2008, č. 4, s. 559.

- Návrh na zápis alebo výmaz **záložného práva na obchodný podiel** zriadeného zmluvou je oprávnený podať **záložný veriteľ alebo záložca** (§ 117a ods. 4 OBZ).

Osoby oprávnené podať návrh na zápis údajov do obchodného registra upravujú **aj iné osobitné zákony**. Napríklad na základe § 60 ods. 1 druhá veta zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách podáva návrh na zápis nútenej správy nad bankou Národná banka Slovenska.

Fyzická osoba zapísaná do obchodného registra alebo fyzická osoby oprávnené konať v mene zapísanej právnickej osoby sú podľa § 5 ods. 6 ZOR povinné uviesť v návrhu na zápis pravdivé údaje a doložiť ho listinami, ktorých obsah zodpovedá skutočnému stavu.¹¹⁴ Túto povinnosť má aj fyzická osoba, ktorá podáva prvýkrát návrh na zápis svojej osoby do obchodného registra, ako aj návrhovateľ v prípade prvozápisu právnickej osoby, napriek tomu, že predmetné ustanovenie sa výslovne vzťahuje len na už zapísané fyzické osoby a štatutárne orgány už zapísaných právnických osôb.

9.1.4 Návrh na zápis

9.1.4.1 Návrh na zápis údajov podávaný v listinnej podobe

Návrh na zápis podaný v **listinnej podobe** sa **obligatórne** podáva na tlačive ustanovenom osobitným predpisom, ktorým je **vyhláška č. 25/2004 Z. z.**

Pokiaľ nebude návrh na zápis podaný na predpísanom tlačive, registrový súd (v danom prípade príslušný vyšší súdny úradník) zápis **nevykoná**.¹¹⁵

Vyhláška č. 25/2004 Z. z. obsahuje vzory tlačív pre nasledovné druhy zápisov:

- návrh na **prvý zápis podnikateľa fyzickej osoby** (príloha č. 1 v spojení s § 5 ods. 1 vyhlášky č. 25/2004 Z. z.),
- návrh na **zápis zmeny zapísaných údajov o podnikateľovi fyzickej osobe** (príloha č. 2 v spojení s § 6 ods. 1 vyhlášky č. 25/2004 Z. z.),
- návrh na **prvý zápis verejnej obchodnej spoločnosti** (príloha č. 3 v spojení s § 7 ods. 1 vyhlášky č. 25/2004 Z. z.),
- návrh na zápis **zmeny zapísaných údajov o verejnej obchodnej spoločnosti** (príloha č. 4 v spojení s § 8 ods. 1 vyhlášky č. 25/2004 Z. z.),¹¹⁶

¹¹⁴ Ustanovenie § 5 ods. 6 ZOR.

¹¹⁵ Ustanovenie § 6 ods. 3 písm. a) ZOR.

¹¹⁶ Tým nie je dotknutý § 23 ZOR, ktorý odkazuje na osobitnú prílohu pri zmene právnej formy.